

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 38 (5)

IZDAN 1 OKTOBRA 1937.

PATENTNI SPIS BR. 13579

I. G. Farbenindustrie Aktiengesellschaft, Frankfurt a/M. Nemačka.

Postupak za mokro tretiranje zeleno sirovih vlakana like.

Prijava od 19 oktobra 1936.

Važi od 1 aprila 1937.

Naznačeno pravo prvenstva od 24 oktobra 1935 (Nemačka).

Dosada je bilo uobičajeno da se prethodno predivo vlakana like od močenog i na podesnim pripremnim mešinama tretiranog materijala mehanički čisti i tek kao potpuno gotovo predivo beli.

Nadeno je da se može poći i od zelenih t. j. ne močenih sirovih vlakana like, na primer od like kudjelje ili like lana, koja je podesnim mašinama u velikoj meri oslobođena od drveta. Prvo se načini od ovakve zeleno sirove like jedna prethodna preda, koja se na suprot dosada uobičajenom obliku namotavanja prethodne prede namotava unakrst. Namotaji unakrst podvrgavaju se prvo hemijskom rastavljanju, koje se može sastojati na pr. u tome, što se prethodna preda kuva sa vodenim rastvorom alkalnih hidroksida i zatim izloži dejstvu kiselih rastvora hipohlorita ili hlorne vode našta sleduje tretiranje na toploti kiselinama ili kuvanje u kiselim, neutralnim ili alkalnim sulfatnim rastvorima ili rastvorima alkalnih hidroksida.

Materijal se može i prvo tretirati sa kiselinama, a zatim u danom slučaju bez ispiranja, izložiti dejstvu kiselih hipohlorita ili hlorne vode ili solima sumporaste kiseline. Rastvor za hloriranje može da se gradi posle dovoljnog dejstva kiseline uvodenjem hlora. Na ovaj način može da se postigne ne samo to što će se zelena sirova vlakna like rastaviti, nego i što će se istovremeno očistiti t. j. najvećim delom osloboditi drvenastih sastojaka i supstancija koje prate celulozu (primese kao lignin i pektin supstance).

Na ovaj način dobivena iz osnova čista preda može da se beli dalje proizvoljnim

poznatim procesom beljenja. Dalje se lako preraduje na razne načine i boji.

Kada se gore opisano tretiranje prethodne prede u obliku unakrsnih namotaja rastvorima kiselih hipohlorita ili hlorne vode ili rastvorima jakih alkalija toliko puta ponovi, dok se ne odstrane potpuno sve primese zeleno sirovih vlakana like, dobiva se preda neobično mekog karaktera, koja se može upredati na mašinama za upredanje pamuka.

Dalje postoji mogućnost da se na ovaj način dobivena prečišćena i u danom slučaju beljena ili bojena vlakna like prerade u mešovitu predu sa biljnim ili animalnim vlaknima.

Primer:

Zeleno sirova vlakna lika od kudjelje, koja imamo kao prethodnu predu u unakrsnim namotajima, kuvaju se 1-2 sata u kupatilu koje sadrži 2-4 g natrium hidroksida na litru. Posle ispiranja materijal se tretira rastvorom za hlorisanje, na pr. rastvorom podhloraste kiseline, koja sadrži u litru 5-6 g. aktivnog hlora, i podešena na pH 5. Posle uobičajenog ispiranja i odstranjivanja hlora, materijal se kuva oko 2 sata u rastvoru koji sadrži 2-4 g. natrium hidroksida po litru. Zatim se materijal beli jednim rastvorom koji sadrži 1.5% aktivnog hlora (računato na težinu materijala). Dobiva se iz osnova čista bela preda, koja nema primese, a koja je neobično podesna za upredanje.

Patentni zahtevi:

1. Postupak za tretiranje zeleno sirovih vlakana like mokrim putem, naznačen time što se vlakna, u obliku prethodne prede u unakrsnim namotajima, u danom slučaju prethodno tretirane sa kiselinama, hemijski rastavljaju, istovremeno čiste i u danom slučaju bele i boje.

2. Postupak po zahtevu 1, naznačen time, što se vlakna tretiraju naizmenično sa rastvorima kiselih hipohlorita ili hlorne vode i rastvorima jakih alkalija, pri čemu se ovo tretiranje u danom slučaju može toliko puta da ponovi, dok se ne otstrane sve supstance koje se nalaze kao primese zeleno sirovih vlakana like.